

Psalmus

CXIII

et sicut gomorra similes fuissimus. Sed id
 semen; quia sparsum per terras multiplicata
 tum est. Bixerunt enim magni de domo Aa-
 ron. **A**dijciat dominus super vos:
 super vos et super filios vestros. Et
 ita factum est. Accesserunt etiam de lapidi-
 bus suscitati filii Abram. Accesserunt oves
 que non erant de bouili: ut fieret unus gressus
 et unus pastor. Accessit fides omnium gen-
 tium: et crevit numerus non solum sapientium
 antistitum: sed etiam obedientium populorum:
 adiiciente domino non solum super patres: qui
 ad illum in christo ceteros imitatores pre-
 trent: sed etiam super filios eorum: qui patrum
 pia vestigia sequerentur. Nam sic ait ille his
 quos per euangelium in christo genuerat: Imi-
 tatores mei estote: sicut et ego christi. Ad-
 iecit itaque dominus: non solum super montes ge-
 stientes sicut arietes: sed etiam super colles
 gestientes sicut agni ouium. Proinde his
 virtutibus magnis et pusillis: montibus et col-
 libus: arietibus et agnis: dicet prophetam quod
 sequitur. **B**enedicti vos domino qui fe-
 cit celum et terram: **C**antique diceret: Be-
 nedicti vos domino: qui vos fecit celum in
 magnis: terram in pusillis: sed celum non istud
 visibile plenum luminaribus ad hos oculos
 pertinens. **C**elum: enim: celi domino:
 Qui erexit et sublimavit quorundam san-
 ctorum metes in tantum: ut nulli homini sed
 ipsi deo suo docibiles fierent. In cuius celi
 docibilis cooperatione: quocumque carnis oculi
 cernitur terra dicenda est: quam dedit fi-
 liis hominum: ut eius consideratione siue ab
 ea pte qua supillustrat: sicut est hoc quod dicit
 celum: siue ab ea que subter illustratur: cui pro
 pte terra nomine est: cum totum sicut commemo-
 rauimus in illius cooperatione quod celum ce-
 li dicit: terra sit. Terra ergo ista tota dedit
 filios hominum: ut ei considerante quantum per
 conscientem creatorum: quem infirmis adhuc cor-
 dibus sine isto conjecture adminiculo vide-
 non potest. **E**t et alius intellectus a quo dissimu-
 lare non debeo verborum istorum quibus dictum est:
 Celum celi domino. Terra autem dedit filios
 hominum. Ut ab eo quod diximus non rece-
 dat intellatio. Bixeramus enim magnos et pusil-
 los significari etiam eo quod adiectum est: Ben-
 dicti vos domino qui fecit celum et terram. Si ergo
 magnos celi: pusillos autem terre nomine acci-
 pimus: quoniam pusilli crescentes futuri sunt ce-
 lum: et in ipsa spe lacte nutriti sunt: sic sunt illi
 magni celum terre cui paucos nutriti: ut etiam
 celum celi se esse intelligat: dum cogitat in

qua spe pauci nutruntur: **H**oc tamen quod illi non
 ab homine nec per hominem: sed per ipsum de-
 um carpunt sinceritate: libertateque sapien-
 tie accepereunt paucos futuros quidem celum:
 ut celum celi se esse sciant: adhuc tamquam ter-
 ram cui dicatur: **E**go plataui: Apollo rigauit:
 sed deus incrementum dedit. Ipsius enim filius
 hominum quos fecit celum: terra dedit in qua
 operentur: qui nouit terre prudenter per celum.
Maneant igitur celum et terra in deo suo
 qui fecit ea: et vivant ex eo contentes ei: et
 laudantes eum. Nam si ex eo velint vivere mo-
 rientur: sicut scriptum est: **N**on mortui
 laudabunt te domine: neque os qui de-
 scendent in infernum. Clamat enim alio
 loco tua scriptura: **P**roctorem cum venerit in prouin-
 ciem malorum: conteneret. **H**oc nos quod vivi-
 mus benedicimus domino ex hoc nunc
 et usque in seculum.

Explicit Tract. de ps. CXIII.

Incipit Tract. de ps. CXIII.

Expositio psalmi.

Dilexi: quoniam exaudiens dominus vo-
 ce deprecationis mee: **C**antet bene-
 alia quae peregrinatur a deo: cantet hoc
 quis illa que errauerat: cantet hoc filius ille
 qui mortuus fuerat et reuixit: pierat et inuenitus
 est: cantet hoc anima nostra fratres et filii ca-
 rissimi: eruditamur et permaneamus: et cum sanctis
 ista canticemus: **D**ilexi quoniam exaudiens
 dominus voces deprecationis mee. **N**unquid ipsa
 diligendi causa est: quoniam dominus exaudiens
 et vocem deprecationis mee: **A**n non po-
 nius aut ideo diligimus quod exaudiuit: aut
 ideo diligimus ut exaudiatur: **Q**uid ergo di-
 lexi quoniam exaudiens: **A**n quia dilectionem spes
 solet accedere: dilexisse se dicit: quoniam spe
 rauit se exauditur deum vocem deprecati-
 onis sue: **T**hi autem hoc sperauit. **Q**uoniam
 inclinavit aurem suam mihi: et in die
 meus inuocauit. Ergo ideo dilexi
 quoniam exaudiens: ideo exaudiens: quoniam inclina-
 uit aurem suam mihi. **S**ed unde scis o anima
 humana quae inclinavit deus suam aurem tibi: nisi
 dicas credidi: **M**anet ergo tria bene: fides: spes:
 et caritas. **Q**uia credidisti sperasti: quod spa-
 sti iam dileristi. **I**ta si quoniam crediderit anima in-
 clinasse sibi aurem deum suum: nonne respondebit:
 quia propter dilexit nos: et filio proprio non peper-
 cit: sed per nobis oibus tradidit eum: **Q**uo
 enim inuocabis in quem non crediderit: ait do-
 CTOR gentium: **A**ut quod credent quem non audi-
 erunt: **Q**uo enim audient sine predicatione: **A**ut

Psalmus

quomodo predicabunt nisi mittant? **C**um ḡ hec omnia gesta apud me cerneret: quō nō crederem q̄ inclinavit dñs aurē suā mihi: Et sic comendauit in nobis dilectionē suā: ut christus pro imp̄hs moreret. **L**um igit̄ hec mihi annūciarent speciosi pedes eorū qui annūciauerūt pacē: qui annūciauerūt bona: quia oīs qui inuocauerit nomē dñi saluus erit: credidi aurez eius inclinatā mihi: t̄ i diebus meis inuocauī. **E**t qui sunt dies tui: quoniā dixisti: in diebus meis inuocauī. **A**n forte illi quibus venit plenitudo temporis: t̄ nū sit deus filium suū qui iam dixerat: Tempore acceptabili exaudiui te: t̄ in die salutis adiuui te. **A**udisti ex ore predicatoris venientis ad te pedib⁹ speciosis: **E**cce t̄pus acceptabile: ecce nūc dies salutis: t̄ credidisti: t̄ i diebus tuis inuocasti t̄ dixisti: **O**dñe erue aīaz meā. **S**ūt quidē ista: s̄ t̄ dies meos magl̄ inq̄t possū dicē dies misere mee: dies mortalitatē mee: dies fīm Adā plenos laboris t̄ sudoris: dies fīm vetustatē putredinis. **E**go em̄ iacens infixus in limo profundi: in alio psalmo exclamauī: **E**cce veteres posuisti dies meos: in his dieb⁹ meis inuocauī. **B**istant quippe dies mei a dieb⁹ domini mei. **D**ies meos dico: quos ip̄e mihi feci priuata audacia qua deserui eū. **E**t qm̄ vbiq̄ ip̄e regnat: t̄ est omnipotēs atq̄ omnipotēs: merui carcerē: id est ignorātie tenebras: t̄ compedes mortalitatē accepi. **I**n his diebus meis inuocauī: q̄r et ego alibi clamo: **E**duc de carcere aīaz meā: t̄ qm̄ i die salutis quē mihi p̄stitut adiuuit me: intrat in cōspectu eius gemitus cōpeditorū. **I**n his em̄ diebus meis. **C**ircūde derunt me dolores mortis: pericula inferni inuenierunt me. Que nisi aberrante abs te nō inueniret me: Nūc autē illa me inuenerūt. **E**go vō ea nō inueniebam: qui gaudebā p̄spēris seculi: in quib⁹ plus fallunt picula inferni. Sed postea q̄r ego. **T**ribulationē t̄ dolorem inuenī: t̄ nomen dominī inuocauī. Latebat enim me tribulatio t̄ dolor vtilis: tribulatio de qua dat auxiliū: cui dictum est: Ba nobis auxiliū de tribulatiōe: t̄ vana salus hominis. **E**go em̄ de vana salute homis gaudēdū t̄ exultandū arbitrabar: sed cum audissim a dño meo: Beati lugentes: qm̄ ip̄i cōsolabunt: nec expectavi vt p̄us amitterem bona temporalia quibus male vtebar: t̄ tunc lugerem: sed attendi in eandez ipsam miseriā meāz qua talib⁹ oblectabar:

CXIII

que t̄ amittere formidare t̄ tenere non possem: attendi in eam vehemēter t̄ fortiter: et me nō solum excruciarī aduersitatib⁹ hui⁹ seculi: sed etiā obligari p̄spēritatibus vidi: atq̄ ita tribulationē t̄ dolorem qui me latebat inuenī: t̄ nomē dñi inuocauī. **O** do **Alia lfa.**
mine erue animā meā: **M**iser enim liberata.
ego hō: quis me liberabit de corpe mortis
hui⁹: nisi gratia dei p̄ Jesum christū domi-
nū nostrū. **B**icat igit̄ sanct⁹ p̄plus dei: tribu-
latōne t̄ dolorē inuenī: t̄ nomē dñi inuocauī:
Et audiēt reliq̄ gentiū: que nōdū inuocāt
nomē dñi: audiant t̄ querāt vt inueniāt tri-
bulationē t̄ dolorē: t̄ inuocēt nomē domini
t̄ salui fiant. **N**on hoc eis dicim⁹ vt querāt
miseriā quā nō habent: sed vt inueniāt ea z
quam nesciētes habēt. **N**e q̄z hoc eis opta-
mus: vt terrena necessaria desint eis quib⁹
indigēt dū mortaliter viuūt: s̄ vt hoc plā-
gant qđ amissa satieta celesti: terrenis nō
dum ad fruendū stabilibus bonis: sed ad
sustētandū necessarijs indigere meruerūt.
Agnoscant t̄ lugeant istā miseriā: faciat
eos beatos lugentes: qui eos esse semp mi-
seros noluit. **M**isericors dñs t̄ iust⁹:
t̄ deus noster misereſ. **M**isericors et
iustus t̄ misereſ. **M**isericors primū: q̄r in-
clinavit aurē suā mihi: t̄ nesciebam p̄pin
quasse aurē dei mei ori meo: nisi q̄ illos spe-
ciosos pedes excitarer vt inuocāre. **Q**uis
em̄ eum inuocauī: nisi quē ip̄e prior voca-
uit: **H**inc ergo primū misericors. **J**ust⁹ asit
q̄r flagellat: t̄ iterū misereſ: q̄r recipit: Fla-
gellat autē omnē filiū quē recipit. **N**ec tam
mibi amarū debet esse qđ flagellat: qđ dul-
ce qđ recipit. **Q**uō em̄ nō flagellat: **C**u-
stodiens parvulos dñs; **Q**uos grā-
des querit heredes. **Q**uis em̄ est filius cui
non det disciplinā pater eius: **H**umilia-
tus sum t̄ saluū me fecit. Saluū me
fecit: q̄r humiliatus sum. **N**on enim penalis
sed salutaris dolor est: quē secundo medi-
cus fecit. **C**ōuertere: inquit: animā
mea in requiem tuā: q̄r domin⁹ be-
nefecit tibi. **N**on meritis aut virib⁹ tuis
sed qm̄ dñs benefecit tibi. **Q**m̄ t̄ exe-
mit: inquit: animā meā a morte: **A**di-
ra res est carissimi qđ cuī dixisset in requie
puertendā animā: qm̄ bñfecit ei dñs: sub-
iecit: **Q**m̄ exemptū animā meā de morte. **I**ō
ne in requie cōuertere: q̄r exempta ē a mor-
te: **N**ōne magis i morte requies dici solet:
Que tandem eius actio est cui⁹ vita requies
t̄ mors inquietudo est: **T**alis ḡ actio debet
Alia lfa.
f liberauit me.

Psalmus

esse anime q̄ tendit ad quietē securitatēq; nō que augeat inquietū labore. Qm̄ exēmut animā meā de morte: qui misertus ei⁹ dixit: Venite ad me oēs q̄ laboratis: t̄ ego vos reficiā: tollite iugum meū sup vos: et discite a me: qr̄ mutis sum t̄ humilis corde: t̄ inuenietis requiē animab⁹ restris. Jugū em̄ meū suave est: et sarcina mea leuis est. M̄itis itaq; et hūlis tanq; viā christū sequēs debet esse anime actio tendētis ad re quīē: nō tamē pigra: t̄ desidiosa: vt cursu cōsū: iet: sicut scriptū est: In māsuetudine opera tua p̄fice. Etenim ne māsuetudo ad segniciē duceref: adiunctum est: opera tua p̄fice. Neq; em̄ sicut in ista vita somni req̄es nos reparat ad actionē: sed actio bona p̄ducit ad semp vigilantē quietez. Ille aut̄ hec cuncta prestat: cuncta exhibet deus: de quo hic dicitur: Qm̄ domin⁹ benefecit mihi: qm̄ exēmit animā meā a morte. Oculos meos a lachrymis: pedes meos a lapsu. Hec em̄ i spe completa: erga se cantat: quisquis buri⁹ carnis vinculū intelligit. Vere quippe dictum est: Humiliatus sum: t̄ saluū me fecit. Sed t̄ quia illud apl̄us verū dicit: qm̄ spe salui facti sumus: t̄ de morte quidē qd̄ exempti sumus: recte dic̄t iam esse completū: vt mortē intelligamus nō credentū: de qualibus ait: Bim̄te mortuos sepelire mortuos suos: t̄ illudi i superiori psalmo: Nō mortui laudabūt te domine: neq; omnes q̄ descendūt in infernū: sed nos qui vivim⁹ benedicimus dominū. Ex hac ergo morte potest recte intelligere bō fidelis: iā exemptā eē animā suā: eo ipso q̄ ex infideli fidelis effecta est. Unde ipse salvator: Qui credit in me inquit: transiū facit a morte ad vitam. Letera vō spe completa sunt in eis: qui nō dū ex hac vita emigrauerūt. Nūc em̄ cuz lapsus nostros p̄iculosisimos cogitamus: non cessant a lachrymis oculi. Nūc aut̄ exēmit oculos nostros a lachrymis: quādō t̄ pedes a lapsu: qr̄ nūc nūl⁹ erit lapsus ambulantiū peduz: qm̄ infirme carnis nullū erit lubricū. Nūc vō ēuis firma sit vita nostra que christus est: tamē qr̄ carnē nobis quā iubemur edomare substernim⁹: in ipso prorsus ope quo eam subditā castigamus: non in ea cadere magnū est: nō autez in ea labi quis potest: Quapropter: qr̄ t̄ in carne sumus: t̄ in carne non sumus. In carne em̄ sumus eo vinculo: qd̄ nōdū solutū est: qr̄ dissolui t̄ ecum christo multomagis optimū. Nō aut̄

CXV.

sumus in carne ex eo qd̄ spiritus primitas dedimus deo: si tamē possumus dicere: q̄a p̄uersatio nra i celis ē: tanq; capite placea mus deo: p̄edibus autē tanq; extremis anime partib⁹ adhuc lubricū sentiamus. Audi quēadmodū ad spēm p̄tineat: qd̄ ita canitur velut iam sit effectum. Arem̄t inquit oculos meos a lachrymis: pedes meos a lapsu: t̄ tamē nō ait: placebo. Sed: **Ela** cebo **t̄ in cōspectu** **domini**: **in regiōne** **vivorū**. **T**atis ostēdens ab ea parte **alii Pa** **t̄ nō habet** dñi. nōdū se placere in cōspectu dñi que est i regione mortuorū: id est in carne mortali. Qui em̄ in carne sunt: deo placere nō possunt. Unde qd̄ sequit̄: t̄ dicit idē apostol⁹: T̄os aut̄ non estis in carne: fm̄ id dicit: qd̄ corpus quidē mortuū est: ppter peccatum: spirit⁹ autē vita est: ppter iusticiā: fm̄ quem placebant dñi: quia fm̄ ipm̄ in carne non erant. Quis autē placeat deo viuo in corpore mortuo. Sed quid ait: Si autē spirit⁹ eius qui suscitauit Iesu⁹ christū a mortuis habitat in vobis: q̄ suscitauit Iesu⁹ christū a mortuis vivificauit t̄ mortalia corpora via ppter spiritū q̄ habitat i vobis. Lūc erim⁹ i regiōne vivorū ex om̄i parte: placentes in cōspectu domini: ex nulla ab eo pte pegrini. N̄diu enī sumus in corpe pegrinamur a domino: t̄ inquātum inde peregrinamur a dñi: intantū non sumus in regiōne vivorū. Confidim⁹ autē t̄ bene arbitramur magis pegrinari a corpore: t̄ imanere ad dominū. Et ideo ambim⁹: siue imanētes: siue pegrinantes placentes illi esse. Ambim⁹ quidez nūc: qr̄ expectam⁹ adhuc redemptionē corporis nostrū. T̄z cu⁹ absorpta fuerit mors i victoria: t̄ corruptibile b̄ induerit incorruptionē: t̄ mortale b̄ induerit imortalitatē: tūc null⁹ erit fletus: qr̄ null⁹ lapsus: t̄ null⁹ lapsus: qr̄ nulla corruptio. Et ideo iam nō ambiem⁹ placere: sed oīno placebim⁹ in cōspectu domini in regiōne vivorū.

Explicit Tractatus de ps. CXIII.

Incipit Tractatus de ps. CXV.

Prefatio.

Dotissimū arbitror esse sanctitati vestrē quod ait apostolus. Non enim ē omnīū fides: t̄ qd̄ maior esse soleat infidelium multitudō nō ignoratis: Qua ppter qd̄ dicit: Bñe quis credidit auditui nro: inter q̄s etiā illi numerant̄: de quib⁹ dicit idē apl̄us: Q̄es sua querūt: non q̄ Iesu christi: Quos alio loco dicit: nō ex veritate: b̄ ex occasiōe p̄dicare verbū dei nō casie: